

2012 m. birželio 13 d., trečiadienis

Rinkimų Kongo Demokratinėje Respublikoje stebėjimas

P7_TA(2012)0252

2012 m. birželio 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl rinkimų Kongo Demokratinėje Respublikoje stebėjimo (2012/2673(RSP))

(2013/C 332 E/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų 2005 m. spalio mėn. paskelbtą Tarptautinėms rinkimų stebėjimo misijoms skirtą principų deklaraciją,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų žmogaus teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją, kurią Kongo Demokratinė Respublika (KDR) ratifikavo 1982 m.,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl ES rinkimų pagalbos ir stebėjimo,
- atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas dėl Kongo Demokratinės Respublikos,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio mėn. pasirašytą Kotonu partnerystės susitarimą,
- atsižvelgdamas į AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos 2007 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją dėl padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje, ypač rytinėje šalies dalyje, ir jos poveikio regionui,
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 19 d. Tarybos bendruosius veiksmus 2009/769/BUSP, iš dalies keičiančius Bendruosius veiksmus 2007/405/BUSP dėl Europos Sąjungos policijos misijos vykdant saugumo sektoriaus reformą (SSR) ir jos sąsajos su teisingumo Kongo Demokratinėje Respublikoje (EUPOL RD Congo) sistema,
- atsižvelgdamas į 2005 m. birželio mėn. įsteigtą EUSEC RD Congo saugumo sektoriaus reformos misiją (2005 m. gegužės 2 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2005/355/BUSP dėl Europos Sąjungos misijos siekiant teikti patarimus ir paramą vykdant saugumo sektoriaus reformą Kongo Demokratinėje Respublikoje (KDR)),
- atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 28 d. prezidento ir parlamento rinkimams stebėti Europos Sąjungos pasiūstos rinkimų stebėjimo misijos (ES RSM) įgaliojimus pateikti išsamų, nešališką ir nepriklausomą rinkimų proceso vertinimą, atsižvelgiant į nacionalinę ir regioninę teisės sistemą, taip pat į Kongo Demokratinės Respublikos pasirašytas tarptautines taisykles ir sutartis,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento delegacijos, dalyvaujančios ES RSM veikloje ir pritarusios jos išvadoms, įgaliojimus,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton 2011 m. gruodžio 9 d. pareiškimą dėl rinkimų proceso Kongo Demokratinėje Respublikoje,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 2 d. ES vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton ir Komisijos nario Andrio Piebalgo bendrą deklaraciją dėl rinkimų ir į 2012 m. birželio 7 d. deklaraciją,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton 2011 m. gruodžio 20 d. pareiškimą dėl rinkimų proceso Kongo Demokratinėje Respublikoje,

2012 m. birželio 13 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos rinkimų stebėjimo misijos Kongo Demokratinėje Respublikoje galutinę ataskaitą ir jos rekomendacijas,
 - atsižvelgdamas į Nepriklausomos nacionalinės rinkimų komisijos (angl. INEC) 2012 m. balandžio mėn. paskelbtas rekomendacijas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 ir 4 dalis,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnį,
- A. kadangi Europos Sąjungos rinkimų stebėjimo misija Kongo Demokratinėje Respublikoje savo galutinėje ataskaitoje pateikė išvadą, kad rinkimų procesą blogino skaidrumo ir patikimumo trūkumas, susijęs su daug nustatytų pažeidimų ir sukčiavimo atvejų;
- B. kadangi ES rinkimų stebėjimo misija KDR Kongo valdžios institucijoms pateikė 22 rekomendacijas dėl esminių priemonių, skirtų rinkimų skaidrumui ir patikimumui pagerinti, kurias techniškai įmanoma įgyvendinti iki kitų provincijų ir vietos rinkimų;
- C. kadangi Sąjungos vyriausioji įgaliotinė ir Komisijos pirmininko pavaduotoja Catherine Ashton, kalbėdama ES vardu, pakartoto susirūpinimą dėl rimtų trūkumų ir skaidrumo stokos apibendrinant ir skelbiant rinkimų rezultatus, kuriuos, be kita ko, nurodė ES rinkimų stebėjimo misija;
- D. kadangi, nepaisant pačių Kongo valdžios institucijų ir KDR nepriklausomos nacionalinės rinkimų komisijos (NNRK) nustatytų trūkumų, KDR aukščiausiasis teismas patvirtino abiejų rinkimų galutinius rezultatus ir 2011 m. gruodžio 16 d. paskelbė, kad prezidentu dar kartą išrinktas kadenciją baigiantis Josephas Kabila;
- E. kadangi nebuvo laikytasi provincijų ir vietos rinkimų organizavimo termino (jie turėjo vykti būtent 2012 m. kovo 25 d.) ir kadangi 2012 m. birželio 6 d. Nepriklausomos nacionalinės rinkimų komisijos vadovas paskelbė peržiūrėtą provincijų, miestų, savivaldybių ir vietos rinkimų organizavimo tvarkaraštį, pagal kurį rinkimų procesas prailginamas iki 2014 m.;
- F. kadangi Aukščiausioji garso ir vaizdo žiniasklaidos ir ryšių taryba (pranc. CSAC) visiems kandidatams negalėjo užtikrinti, kad būtų laikomasi vienodos prieigos prie žiniasklaidos principo;
- G. kadangi nebaudžiamumas už rimtus žmogaus teisių pažeidimus sukuria nesaugumo aplinką ir kadangi padėtis, susijusi su demokratizacijos procesu KDR, vis dar kelia susirūpinimą, nes rengiantis prezidento rinkimams padaugėjo žmogaus teisių pažeidimų dėl politinių priežasčių;
- H. kadangi Konge padaugėjo represijų prieš žmogaus teisių aktyvistus ir žurnalistus ir jie neteisėtai suimami ir bauginami;
- I. kadangi Floriberto Chebeyos Bazirės, Kongo pagrindinio žmogaus teisių srities aktyvisto, nužudymas ir jo nagrinėjimo eiga – tai ne vien sunkūs nusikaltimai, bet taip pat ir labai blogas ženklas visiems Kongo žmogaus teisių gynėjams;
- J. kadangi daug problemų atsirado priešrinkiminiu laikotarpiu, įskaitant pakeitimą į vieno biuletenio sistemą per prezidento rinkimus, nepatvirtintą rinkėjų sąrašą, Nepriklausomos nacionalinės rinkimų komisijos teisėtumo stoką, netinkamai ir prastai taikytą teisinę sistemą ir Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyrimą;
- K. kadangi ES 10-ojo EPF A finansinio paketo lėšomis remia gero valdymo projektus, kaip antai demokratinių ir teisingų rinkimų vykdymas;
- L. kadangi ES šiems rinkimams skyrė 47,5 mln. EUR finansinę paramą ir papildomai dar 2 mln. EUR saugumui palaikyti; kadangi vertina rinkimus stebėjusių ES rinkimų stebėjimo misijos (ES RSM KDR 2011 m.) 147 stebėtojų asmenines pastangas rinkimų stebėjimo darbe;

2012 m. birželio 13 d., trečiadienis

- M. kadangi savo rezoliucijoje 1991, priimtoje 2011 m. birželio 28 d., JT Saugumo Taryba pratęsė Jungtinių Tautų stabilizavimo misijos KDR (Monusco) įgaliojimus iki 2012 m. birželio 30 d.;
- N. kadangi padidėjęs nedarbo lygis, sunkesnė socialinė padėtis ir didesnis gyventojų skurdas taip pat priskiriami Kongo Demokratinės Respublikos politinio nestabilumo faktoriams;
- O. kadangi yra 1,7 mln. šalies viduje perkeltų asmenų ir 426 000 pabėgėlių iš Kongo į kaimynines šalis;
1. mano, kad siekiant sukurti demokratinę visuomenę visų pirma reikalinga tvirta politinė valia ir politinių lyderių, vyriausybių ir opozicijos grupių plataus užmojo vizija, kuri padėtų sukurti politines institucijas, užtikrinančias gyventojams žmogaus, socialines, ekonomines ir aplinkos apsaugos teises;
 2. mano, kad politiniai KDR lyderiai, pilietinės visuomenės organizacijos, religinės institucijos ir moterų asociacijos turėtų siekti nacionalinio sutarimo dėl adekvačių ir tinkamų institucijų ir nustatytų bei susitariamais patvirtintų procedūrų, kurias taikant būtų galima įgyvendinti demokratinę praktiką;
 3. mano, kad nepriklausomos teismų ir žiniasklaidos sistemos yra esminės formuojant ir reguliuojant demokratijos procesą, siekiant sustiprinti teisinę valstybę, sukurti demokratines institucijas, įskaitant veikiančią parlamentą, kurio veikla būtų pagrįsta politiniu pliuralizmu, ir stiprinti pilietinės visuomenės vaidmenį;
 4. mano, kad būtina rengti rinkimus, tačiau vien jų nepakanka siekiant daryti sąlygas demokratizacijos procesui, kuris apima kur kas daugiau nei rinkimų organizavimą; mano, kad siekiant sėkmingo demokratizacijos proceso būtina įsitraukti į šalies socialinį ir ekonominį vystymąsi ir prisidėti užtikrinant pagrindines gyventojų teises, pvz., teisę į darbą, sveikatą ir švietimą;
 5. palankiai vertina tai, kad Kongo gyventojai masiškai dalyvavo 2011 m. lapkričio mėn. prezidento ir parlamento rinkimuose, taip įrodydami, kad jiems labai svarbu KDR sukurti tikrą demokratiją;
 6. skatina vyriausybę pradėti politinį dialogą su visomis partijomis, įskaitant opozicijos jėgas ir pilietinę visuomenę, kuris paruoštų kelią tikrai demokratijai ir šalies politinei pertvarkai;
 7. pabrėžia, kad svarbu įsteigti Konstitucinį Teismą, kuris užtikrintų didesnę rinkimų proceso skaidrumą, ypač sprendžiant rinkimų ginčus;
 8. pakartoja savo išvadą, kad Nepriklausoma nacionalinė rinkimų komisija neatliko savo darbo, ir rekomenduoja daugeliu aspektų ją iš esmės pertvarkyti po to, kai bus peržiūrėta jos sudėtis, siekiant iš tiesų užtikrinti lygaus atstovavimo principą ir geresnį Kongo pilietinės visuomenės atstovavimą;
 9. palankiai vertina Nepriklausomos nacionalinės rinkimų komisijos norą atkurti įvairių rinkimuose dalyvaujančių veikėjų tarpusavio pasitikėjimą ir įgyvendinti ES rinkimų stebėjimo misijos rekomendacijas, taigi ragina šią komisiją pasiūlyti konkrečių ir tinkamų veiksmų;
 10. pabrėžia esminį Kongo pilietinės visuomenės vaidmenį rinkimų procese, susijusį su pilietinio švietimo ir nacionalinio rinkimų stebėjimo skatinimu; todėl ragina Europos Sąjungą ir tarptautinę bendruomenę remti KDR pastangas konsoliduoti demokratiją ir taiką, padėti Kongo NVO geriau informuoti rinkėjus ir vietoje stebėti rinkimus, taip pat padėti Kongo gyventojams siekti demokratijos ir socialinio teisingumo;
 11. ragina sukurti tinkamai ir veiksmingai dirbančią Aukščiausiąją garso ir vaizdo žiniasklaidos bei ryšių tarybą (pranc. CSAC), siekiant užtikrinti visų rinkimų kandidatų vienodos prieigos prie žiniasklaidos principo įgyvendinimą;
 12. griežtai smerkia apgailėtiną smurtą ir pagrindinių teisių pažeidimus 2011 m. lapkričio 28 d. rinkimų metu ir reikalauja, kad Kongo valdžios institucijos dėtų visas pastangas vykdydamos tyrimus, kurių reikia siekiant surasti kaltininkus; teigiamai vertina ir skatina tęsti saugumo ir teisėtvarkos pajėgų veiklą siekiant veiksmingai reaguoti į visus žmogaus teisių pažeidimus;

2012 m. birželio 13 d., trečiadienis

13. pabrėžia, kad nepadaryta jokios esminės pažangos vykdamas kriminalinius žmogaus teisių pažeidimų, ypač masinių prievartavimų, tyrimus; pažymi, kad teismai vis dar negali įvykdyti teisingumo ir skirti aukoms kompensaciją;
14. yra susirūpinęs, kad Floriberto Chebeyos Bazirės, žmogaus teisių srities aktyvisto, žudikai vis dar laisvėje, nepaisant Teismo sprendimo; ragina Kongo teismų sistemą apsvarstyti šio sprendimo apeliacijos, pateiktos F. Chebeyos našlės, galimybę ir nustatyti apeliacijos svarstymo datą;
15. ragina Kongo valdžios institucijas, žodžio laisvės vardan, netrukdyti, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai, KDR platinti filmo kūrėjo Thierry Michelio filmą apie šią bylą;
16. ragina Kongo vyriausybę išsipareigoti ryžtingai laikytis politikos, kurią vykdamas iš tiesų gerbiama visos žmogaus teisės, įskaitant išraiškos ir nuomonės laisvę, laisvę rengti demonstracijas, religijos laisvę, ir liautis diskriminavus dėl lyties ar seksualinės orientacijos; pabrėžia, kad svarbu stiprinti teisinę valstybę, gerą valdymą ir kovą su korupcija, taip pat saugumo paslaugų kontrolę;
17. ragina dabartinę KDR vyriausybę šalies viduje dėti daugiau pastangų siekiant įgyvendinti teisinę valstybę ir visoje šalyje Kongo gyventojams užtikrinti saugumą; ragina ministrą pirmininką, kaip atsakingą už finansus vyriausybės pareigūną, užtikrinti, kad formuojant KDR vyriausybės politiką būtų laikomasi aukščiausių finansų valdymo standartų ir taikomos patikimos biudžeto procedūros;
18. pažymi, kad vis dar esama moterų diskriminacijos, kuri kliudo joms visapusiškai dalyvauti politiniame gyvenime, nors konstitucijoje įtvirtintas lyčių lygybės ir lygaus atstovavimo priimant įvairius sprendimus principas; siūlo įdiegti visas priemones, kurių reikia siekiant užtikrinti moterų integraciją į politinį gyvenimą, ir pakeisti rinkimų įstatymą siekiant užtikrinti lygaus lyčių dalyvavimo principo įgyvendinimą;
19. palankiai vertina Nepriklausomos nacionalinės rinkimų komisijos biuro pranešimą, paskelbtą spaudoje 2012 m. birželio 6 d., apie savo sprendimą N 019/CEN/BUR/12, kuriuo nustatomas peržiūrėtas provincijų, miestų, savivaldybių ir vietos rinkimų organizavimo tvarkaraštis, pagal kurį rinkimų procesas prailginamas iki 2014 m.;
20. ragina NNRK pateikti organizacijos planą ir biudžeto planą, kuriuose būtų aiškiai apibrėžta, kaip bus organizuojami būsimi rinkimai; ragina pateikti šiuos planus visoms politinėms partijoms ir pilietinei visuomenei pritari;
21. ragina visus prezidentinės daugumos narius, opoziciją ir valstybės administraciją, taip pat pilietinę visuomenę ir apskritai visus Kongo gyventojus užtikrinti, kad būsimi rinkimai, įtraukti į peržiūrėtą rinkimų tvarkaraštį 2012–2014 m. laikotarpiu, būtų skaidrūs, patikimi, keltų pasitikėjimą ir kad būtų paisoma pagrindinių laisvių ir žmogaus teisių;
22. ragina Komisiją ir valstybes nares Sąjungos lėšomis prisidėti prie KDR rinkimų proceso, jei bus veiksmingai įgyvendintos ES RSM rekomendacijos;
23. pabrėžia, kad šalies saugumo ir humanitarinė padėtis vis dar kelia grėsmę regiono stabilumui, ir pabrėžia, kad taika saugumas, demokratija ir geras valdymas yra išankstinės ilgalaikio KDR vystymosi sąlygos;
24. ragina Kongo parlamentą dalyvauti kasybos sektoriaus stebėsenos darbe ir apsvarstyti galimybę atlikti nepriklausomą tyrimą siekiant užtikrinti, kad minėtas sektorius veiktų vykdytų skaidriai;
25. pritaria, kad būtų įsteigtas specialiojo pranešėjo KDR klausimais postas prie Žmogaus teisių tarybos ir kad būtų atnaujinti Monusco įgaliojimai siekiant apsaugoti civilius gyventojus;

2012 m. birželio 13 d., trečiadienis

26. ragina Kongo valdžios institucijas kuo greičiau ratifikuoti Afrikos demokratijos, rinkimų ir valdymo chartiją;
27. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, Afrikos Sąjungai, Didžiųjų ežerų regiono šalių vyriausybėms, Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybai ir Kongo Demokratinės Respublikos valdžios institucijoms.
-